

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Autor práce: Martina Došková

Název práce: Explicitní sense of agency v kontrolované a nekontrolované situaci

Autor posudku: Mgr. Tomáš Dominik, Ph.D.

vedoucí práce

Autor posudku hodnotí práci v každé kategorii na škále A–F, přičemž hodnota „F“ v jakékoliv kategorii znamená nedoporučení práce k obhajobě. Hodnota A znamená excelentní práci překračující standardní nároky na diplomovou práci. Při uvedení hodnoty A je vždy nutné slovně uvést důvody, v čem je práce nadstandardní. Při uvedení hodnoty D, E nebo F je vždy nutné uvést důvody, které hodnotitele vedly k snížení hodnocení. Průměrně dobrá práce dle požadavků a norem katedry je hodnocena hodnotou B nebo C. Každá oblast hodnocení (viz níže 1–5) má jinou váhu při stanovení celkového hodnocení práce. Celkové hodnocení práce je dáno komplexním posouzením práce autorem posudku.

V případě teoretické práce autor posudku extenzivně zpracuje hodnocení v bodě 2, v bodě 3 se věnuje zejména stanovení problému a cílů práce, v bodě 4 se zaměřuje na analytickou práci studenta a schopnost studenta postulovat na podkladě literatury závěry novým způsobem (úhel pohledu, nové spojitosti, kritické myšlení).

Hodnota

A–F

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce, praktický přínos práce.

A

Práce se zabývá sense of agency, což je ve výzkumu lidské vůle aktuální téma. Práce spadá do oblasti základního výzkumu, tudíž přímý praktický přínos není nezbytný. Přesto lze uvažovat o aplikaci poznatků práce ve vývoji počítačových programů nebo jiných rozhraní tak, aby bylo maximalizováno sense of agency uživatele. Metodologie práce je originální a zapadá do kontextu současných výzkumů.

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Samostatnost zpracování, vhléd autora do problematiky, literární prameny, využití databází, zahraniční literatury.

A

Teoretická část obsahuje dva velké obsahové celky. V prvním se autorka zabývá konceptem Já, introspekci a vědomí. Tato část je adekvátně široká vzhledem k tomu, že jde o úvodní kapitolu. Její spojitost s výzkumem samotným je o něco méně jasná než u Kapitoly 2, přesto však poskytuje důležitá terminologická vymezení. Druhým obsahovým celkem je pojednání o sense of agency. To je oproti Kapitole 1 úzce navázáno na autorčin výzkumný problém. Autorka v něm rovněž jednoznačně prokazuje nadstandardně hluboké znalosti o výzkumu sense of agency. Autorka cituje široký výběr literatury, včetně aktuálních výzkumů publikovaných v angličtině.

3 Formulace problému a cílů práce, výzkumný design, využití adekvátních metod a technik zpracování (výzkumných, statistických, jiných).

C

Výzkumný problém je inspirován pionýrským experimentem Pierra Fournereta a Marca Jeanneroda, na kterou, pokud je mi známo, nikdy přímo nenašla žádná studie. Autorka adekvátně vymezuje, v jakých ohledech její experiment původní studii rozšiřuje. Výzkumné otázky a hypotézy jsou formulovány srozumitelně. Jak autorka uvádí v diskuzi, některé metodologické postupy nebyly zvoleny zcela ideálně, a tak na některé výzkumné otázky nebylo možné v konečném důsledku přímo odpovědět. Metodologie je nicméně sofistikovaná a evidentně si vyžádala značné množství úsilí a schopností řešit vysoce technické problémy spojené s provedením online experimentu. Statistické zpracování je poněkud obtížné hodnotit. Na jednu stranu by ho bylo možné označit za bakalářskou práci nadstandardní. Autorka práci opakovaně konzultovala s odborníci na statistiku a snažila se

prostřednictvím těchto konzultací rozšířit své znalosti statistiky daleko za hranice znalostí, které se očekávají od studentů bakalářského studia. Na druhou stranu, autorčina obdivuhodná snaha provést experiment a analýzy co nejvíce samostatně, bez mého zásahu, nebyla ve všech oblastech zcela úspěšná. Konkrétně statistické zpracování by si možná zasloužilo více péče, především v analýze interakcí mezi proměnnými, se kterými si autorka zjevně neuměla poradit, byť model, který použila, je schopen tento problém řešit. Stejně tak se autorka setkala s problémem silně zešikmeného rozdělení závislé proměnné, který by měl být řešitelný logaritmickou nebo jinou nelineární transformací dat.

4 Zpracování a prezentace výsledků práce, interpretace výsledků, diskuse, závěry.

D

V oblasti výsledků se výrazně projevil rostoucí časový tlak na autorku. Formálně obsahuje sekce výsledků vše, co by obsahovat měla – jednotlivé kroky statistické analýzy, grafy, tabulky a souhrnné vyjádření k hypotézám. Bohužel autorčin postup a prezentace výsledků není příliš zdařilá. Autorka reportuje svůj hlavní výsledek v jediné větě na straně 45, bez náležité interpretace a z hlediska APA normy nesprávně. Tabulky nedodržují některé APA konvence, např. jednotný počet desetinných míst. Souhrnné vyjádření k hypotézám obsahuje pouze vyjádření, zda byla hypotéza přijata či nikoli bez odkazu na konkrétní výsledek, který autorku k tomuto závěru vede.

Některé problémy výsledků jsou korigovány v diskuzi, ve které se autorka soustředí na interpretaci závěrů. S některými jejími závěry však nesouhlasím, zejména ve tvrzeních, že některé výzkumné otázky nelze ve stávajícím designu zodpovědět. Věřím, že by to možné bylo, ale za předpokladu více času věnovaného analýzám. Diskuze také obsahuje velmi málo srovnání s literaturou, se kterou však autorka je, jak ukazuje v teoretické části, velmi dobře seznámena. Limity práce jsou diskutovány v Kapitole 6.2 (nazvané „Inspirace pro další výzkum“, i když by spíše měla být nazvána „Limity“). Bohužel je zde však jmenován jen jeden, vysoce technický, limit, a jiné zmíněny nejsou.

5 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy.

C

Formálně je práce střední kvality. Jazykově a stylisticky je zpracována dobře, byť se v ní tu a tam vyskytují jazykové neobratnosti zjevně plynoucí z faktu, že autorka napsala práci v nemateřské češtině (např. „Problémem jáství se věnuje filosofie“, str. 7). Místy se vyskytují typografické chyby (např. závorka v závorce na str. 9 a 15). Rozsah textu a poměr jeho částí odpovídá požadavkům na bakalářskou práci. Graficky je práce přívětivá a srozumitelná, byť některé grafy by zasloužili více pozornosti. Publikační norma je s jistými nepřesnostmi zmíněnými výše dodržena.

Další poznámky: Chtěl bych autorce vyjádřit uznání za její míru samostatnosti. Být podle mého názoru tento přístup práci nakonec mírně uškodil, rozhodně svědčí o autorčině schopnosti vzít velmi komplexní a technické problémy za správný konec.

Hodnocení celkem: Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace práce: C

Datum: 5. 12. 2023

Podpis:

